

Budgetanalyse af førtidspension og fleksjob

22/4065 Åben Sag

Sagsgang

AU

Sagsfremstilling

Denne sag om budgetanalyse af førtidspension og fleksjob er, sammen med sagen ”Evaluering af førtidspensionsområdet i Norddjurs Kommune”, en del af en temadrøftelse omkring førtidspensionsområdet i Norddjurs Kommune. Budgetanalyse af førtidspension og fleksjob er vedhæftet.

Arbejdsmarkedsudvalget drøftede 19. januar 2022 arbejdsplanen for udvalget og ønskede i den forbindelse en temadrøftelse omkring førtidspensionsområdet i Norddjurs Kommune. Der vil i temadrøftelsen være fokus på den overordnede udvikling i antallet af førtidspensionister og antallet af nytilkendelser i Norddjurs Kommune, sammenlignelige kommuner og hele landet. Samtidig vil der være fokus på praksis på førtidspensionsområdet i Norddjurs Kommune og på, hvordan kvaliteten i dokumentationsgrundlaget har udviklet sig siden vedtagelsen af visitationsrammen i oktober 2018.

Arbejdsmarkedsudvalget besluttede 19. januar 2022, at der skulle laves en budgetanalyse af førtidspension og fleksjob - praksis og omkostninger i forhold til sammenlignelige kommuner, herunder nye bevillinger og potentiel udvikling i forhold til fortsat stigende tilbagetrækningsalder. Arbejdsmarkedsudvalget ønskede også belyst, om omkostningerne til øget dokumentation kan reduceres. Dette suppleres med beregninger med omkostningerne forbundet med, at Pensionsnævnet returnerer førtidspensionssager til Rehabiliteringsteamet.

På førtidspensionsområdet konkluderer analysen:

Det forholdsmæssige antal personer i Norddjurs er på niveau med sammenligningskommunerne. I perioden 2012-2021 har Norddjurs Kommune ligget under gennemsnittet for sammenlignelige kommuner på andelen af arbejdsstyrken, som modtager førtidspension. Udviklingen fra 2016 og frem til 2021 har betydet, at Norddjurs Kommune og de sammenlignelige kommuner har nærmet sig hinanden, så de for alle praktiske formål er ens.

Andelen af nye tilkendelser er på niveau med sammenligningskommunerne. Norddjurs Kommune tilkendte i perioden 2016-2020 flere førtidspensioner end sammenlignelige kommuner, hvilket forklarer, hvorfor Norddjurs Kommune og de sammenlignelige kommuner nu har samme andel af arbejdsstyrken, som modtager førtidspension. I 2021 var antallet af tilkendelser lidt under niveauet for de sammenlignelige kommuner samt landsgennemsnittet.

Andelen af arbejdsstyrken på 60 år eller derover, som modtager førtidspension i 2021, er lavere i Norddjurs Kommune end blandt sammenlignelige kommuner, men højere end landsgennemsnittet. Sammenlignet med landsgennemsnittet har både Norddjurs Kommune og sammenlignelige kommuner oplevet en større stigning blandt de 60-årige eller derover, som modtager førtidspension.

Norddjurs Kommune har i perioden 2013-2020 tilkendt en højere andel af førtidspensioner til borgere under 40 år end sammenlignelige kommuner og landsgennemsnittet på trods af, at førtidspensionsreformen betød, at borgere under 40 år ikke kan få førtidspension undtaget i helt særlige tilfælde.

Norddjurs Kommune har en højere andel af arbejdsstyrken, som modtager seniorpension, end sammenlignelige kommuner og landsgennemsnittet. Da Norddjurs Kommune generelt har en højere andel af borgere over 60 år, antages det, at antallet af borgere, som vil ansøge om seniorpension, vil fortsætte med at stige - særligt fra 2024 og frem hvor kravene for at blive tilkendt seniorpension lempes. Norddjurs Kommune vil dermed opleve et øget udgiftspres på dette område.

De gennemsnitlige udgifter ved en sag, som returneres fra Pensionsnævnet til Rehabiliteringsteamet, er lidt lavere end den refusion, som Norddjurs Kommune vil miste ved at tilkende førtidspensionen på et usagligt grundlag.

Det er vurderingen, at det ikke er muligt at reducere omkostningerne til øget dokumentation, da niveauet for dokumentationen efter tilpasningerne i 2021 svarer til det, der kræves af loven.

På fleksjobområdet konkluderer analysen:

Norrdjurs Kommune har i perioden 2015-2018 haft en større tilgang til fleksjobordningen end sammenlignelige kommuner og hele landet. Siden 2019 har tilgangen i Norrdjurs Kommune dog været lavere.

Norrdjurs Kommune adskiller sig ikke fra sammenlignelige kommuner ift. andelen af borgere på 60 år eller derover, som er fleksjobansat. Siden 2012 har der været en stigende andel af borgere på 60 år eller derover, som er fleksjobansatte, både i Norrdjurs Kommune, i sammenlignelige kommuner samt hele landet. Hvis tilgangen til fleksjobordningen i Norrdjurs Kommune fortsætter med at ligge på det nuværende niveau, antages det, at stigningstakten i andelen af borgere på 60 år eller derover, som er fleksjobansatte, vil falde fra 2023 og frem.

Ledighedsprocenten i fleksjobordningen i Norrdjurs Kommune har siden 2014 fulgt niveauet og været lidt lavere end sammenlignelige kommuner samt hele landet. Dette viser, at Norrdjurs Kommune har formået at hjælpe borgere med nedsat arbejdsevne ind på arbejdsmarkedet via fleksjobordningen.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Sagen har sammenhæng til Norrdjurs Kommunes Erhvervs- og arbejdsmarkedspolitik og Norrdjurs Kommunes Beskæftigelsesplan 2022

Økonomiske konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser.

Indstilling

Arbejdsmarkedschefen indstiller, at budgetanalysen drøftes.

Beslutning i Arbejdsmarkedsudvalget den 25-05-2022

Drøftet.

Udvalget ønsker årligt at få en sag på om borgernes varighed på en arbejdsmarkedsydelse.

Derudover ønskes, at beregningerne af den forlængede sagsbehandlingstid på 2 måneder i budgetanalysens afsnit 2.1 omkring vandrede sager verificeres, samt at beregningerne af udgiften gentages uden forudsætning om fortabt refusion.

Udvalget ønsker yderlige beregninger på nedenstående områder:

Jobcentret er igennem de seneste år undergået en udvikling, hvor borgerne er kommet i centrum, og fokus er på service og værdig sagsbehandling. Dette forhold understreges af borgerrådgiverens årlige beretninger. Det er der tilfredshed med. Der er dog et ønske om yderligere at undersøge muligheden for at løfte den udvikling, således borgerens behov for at klage til Ankestyrelsen yderligere reduceres, og afgørelserne samtidig er i stor overensstemmelse med praksis, således antallet af klager falder, uden at der dermed gives køb på lovgivningens udgangspunkt om, at indsatsen på arbejdsmarkedsområdet bygger på ret og pligt.

For at styrke den udvikling i jobcentret ønskes en vurdering af omkostningerne ved opkvalificering af medarbejderne med fokus på både retssikkerhed og på håndtering af konfliktfyldte samtaler mv.

Videre ønskes omkostningerne ved yderligere at styrke udviklingen gennem investering i en social-juridisk konsulent, der skal kvalitetssikre og yderligere styrke borgernes retssikkerhed særligt i forbindelse med forberedelse af sager i rehabiliteringsudvalget og for borgere med lang tid på offentlig forsørgelse. Det er vigtigt for udvalget, at de rette indsatser afprøves, og at borgerne ikke overafprøves, således at der retssikkerhedsmæssigt og tydeligt beskrives, hvorfor borgeren ikke afprøves yderligere. Forvaltningen vil i sit arbejde yderligere kvalificere, hvordan stillingen kan styrke kvaliteten og organiseres i jobcentret.

Bilag:

1 - Åben AU Budgetanalyse af førtidspension og fleksjob i (78331/22) (H)
3301876 Norddjurs Kommune pr. 18 maj 2022